

Postępujący proces globalizacji i deregulacji rynków finansowych zapoczątkowany w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku doprowadził do znaczących zmian w strukturze własnościowej banków. Zarówno w krajach rozwiniętych jak i rozwijających się udział banków w posiadaniu zagranicznych właścicieli wzrósł, podczas gdy udział banków będących własnością państwa zmalał. Globalny kryzys finansowy z lat 2008-2009 odwrócił powyższą tendencję. Na skutek konieczności pokrycia strat kapitałowych spółek dominujących i obowiązku spełnienia nowych, surowszych norm kapitałowych i płynnościowych, część transgranicznych grup bankowych skupiło się na rynkach macierzystych i ograniczyło działalność poza granicami kraju pochodzenia. Jednocześnie, wiele banków przechodzących trudności finansowe, zostało dokapitalizowanych lub znacjonalizowanych przez rządy poszczególnych krajów.

Wzrost roli państwa w sektorze finansowym ożywił debatę na temat celowości i konsekwencji zmian własnościowych w sektorze bankowym, w tym w szczególności jej wpływu na stabilność finansową. Bankowość transgraniczna okazała się kluczowym kanałem transmisji szoku z krajów rozwiniętych do krajów rozwijających się w trakcie kryzysu. Z drugiej strony, pewne kraje, w których skarby państwa posiadały udziały większościowe w bankach o znaczeniu systemowym, szybko wyszły z kryzysu, osiągając korzyści z działań mitygujących skutki zaburzeń, podjętych przez banki państwowe.

Zjawiska zaobserwowane podczas kryzysu finansowego potwierdziły, że struktura właścicielska i model biznesowy wpływają istotnie na działalność banków. Jednocześnie, doprowadziły do refleksji nad praktykami stosowanymi przy ocenie ryzyka oraz podejściem regulacyjnym, przy rosnącym zainteresowaniu niestabilnością finansową oraz polityką makroostrożnościową. Globalny kryzys finansowy pokazał również, że ramy prawne, które zostały sformułowane i wdrożone przed 2008 r., nadmiernie opierały się na monitorowaniu ryzyka indywidualnych instytucji finansowych. Jak można było się spodziewać, nie zdołały one uchwycić ryzyka systemowego, wynikającego z kolektywnego zachowania instytucji finansowych posiadających istotny wpływ na realną gospodarkę.

W świetle strukturalnych zmian zachodzących w systemie bankowym na świecie, głównym celem projektu jest ocena kierunku oddziaływania oraz pomiar wpływu struktury własnościowej oraz modelu biznesowego banku na jego wyniki, akcję kredytową i w końcu na ryzyko systemowe, kontrolując przy tym czynniki o charakterze makroekonomicznym i bankowym.

Uwzględniając główny cel badania, określiliśmy następujące zadania badawcze, korespondujące z zaplanowanymi pracami w projekcie:

WP1: identyfikacja struktury własnościowej banków i ich wpływu na wyniki i akcję kredytową

WP2: identyfikacja istniejących modeli biznesowych banku i ich wpływ na wyniki i akcję kredytową banków

WP3: zbadanie związku między strukturą własnościową, modelami biznesowymi i transmisją szoku

WP4: zbadanie wpływu struktury własnościowej i modelu biznesowego na poziom ryzyka systemowego

Naszym zdaniem realizacja projektu jest istotna w kontekście zmian strukturalnych zachodzących w systemie bankowym na całym świecie, które mogą nieść poważne konsekwencje dla stabilności systemu finansowego. Zakładamy, iż uzyskane wyniki mogą być pomocne w kształtowaniu nowych regulacji makroostrożnościowych ograniczających ryzyko systemowe.